

LIGJ
Nr. 92/2025

PËR KUJDESIN ALTERNATIV NË FAMILJE NË REPUBLIKËN E SHQIPËRISË

Në mbështetje të neneve 78 dhe 83, pika 1, të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

KREU I
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1
Objekti i ligjit

1. Objekti i këtij ligji është përcaktimi i rregullave për kujdesin alternativ në familje për fëmijët pa kujdes prindëror ose në rrezik për të humbur këtë kujdes, si një nga format e përkujdesjes alternative ndaj fëmijëve, në përputhje me legjislacionin në fuqi për të drejtat dhe mbrojtjen e fëmijës në Republikën e Shqipërisë.

2. Ky ligj përcakton rregulla për:

- a) shërbimin e kujdesit alternativ në familje;
- b) subjektet e përfshira në sistemin e kujdesit alternativ në familje;
- c) kushtet, standardet dhe procedurat e ofrimit të kujdesit alternativ në familje;
- ç) strukturat përgjegjëse publike dhe jopublike për kujdesin alternativ në familje;
- d) të drejtat e fëmijëve që përfitojnë kujdes alternativ në familje;
- dh) të drejtat e detyrimit e familjeve dhe të strukturave përgjegjëse për organizimin, zbatimin, monitorimin e inspektimin e kujdesit alternativ në familje.

Neni 2
Qëllimi i ligjit

1. Qëllimi i këtij ligji është garantimi i ofrimit të shërbimit të kujdesit alternativ në familje në një mjedis të përshtatshëm familjar për fëmijët në nevojë për përkujdesje e mbrojtje.

2. Ligji synon ruajtjen dhe garantimin e zhvillimit dhe mirëqenien e fëmijës në një mjedis të sigurt, mbështetës e përfshirës familjar, në përputhje me interesin më të lartë të fëmijës, duke marrë parasysh nevojat individuale dhe duke promovuar zhvillimin harmonik e të shëndetshëm të tij/saj.

Neni 3
Fusha e zbatimit

1. Ky ligj zbatohet për çdo fëmijë pa kujdes prindëror ose në rrezik për të humbur këtë kujdes dhe/ose në nevojë për mbrojtje.

2. Kategoritë e fëmijëve që përfitojnë nga shërbimi i kujdesit alternativ në familje përfshijnë, por nuk kufizohen në, si më poshtë:

- a) fëmijë pa kujdes prindëror kur asnjë nga prindërit nuk është i pranishëm ose nuk është në gjendje të ofrojë kujdes të përshtatshëm, përfshirë rastet kur njëri prind është fizikisht i munguar dhe tjetri është në pamundësi për të ushtruar përgjegjësinë prindërore;
- b) fëmijë të braktisur;

c) fëmijë me të dy prindërit e vendosur në institucionet e ekzekutimit të vendimeve penale, të cilët nuk kanë kujdestar ligjor dhe mbeten pa kujdesin e përshtatshëm familjar;

ç) fëmijë të prindërve me aftësi të kufizuara të rënda mendore ose fizike, të cilët, pavarësisht mbështetjes sociale, nuk janë në gjendje të ofrojnë kujdes të përshtatshëm;

d) fëmijë në rrezik për të humbur kujdesin prindëror dhe/ose në nevojë për mbrojtje, përfshirë ata që përballen me dhunë, abuzim, trafikim, neglizhim, shfrytëzim, apo në rrethana të verifikuara, që përbëjnë rrezik serioz për jetën, sigurinë apo zhvillimin e tyre;

dh) fëmijë shqiptarë, pa shtetësi apo me shtetësi të huaj, të identifikuar në territorin e Republikës së Shqipërisë, fëmijë të pashoqëruar, të ndarë nga të dy prindërit ose të afërmit e tjerë të familjes dhe për të cilët nuk kujdeset ndonjë person madhor;

e) fëmijë me aftësi të kufizuara për të cilët prindërit nuk janë në gjendje të ofrojnë kujdes, përkohësisht ose në mënyrë të përhershme, për shkak të kushteve të vështira social-ekonomike, problemeve të rënda të shëndetit mendor ose faktorëve të ngjashëm;

ë) fëmijë të ndarë nga familjet e tyre për shkak të konflikteve të armatosura, emergjencave humanitare, kërkesave për azil, emigrimit të detyruar ose fatkeqësive natyrore;

f) fëmijë, prindërve të të cilëve u është hequr ose u ka humbur përgjegjësia prindërore sipas Kodit të Familjes dhe nuk kanë asnjë person tjetër të ngarkuar me përgjegjësinë ligjore për t'u përkujdesur për ta;

g) fëmijë të lindur nga nëna të mitura në pamundësi për të ushtruar përgjegjësinë prindërore, në rastet kur mungon rrjeti mbështetës në familje.

3. Kategoritë që nuk përfitojnë nga shërbimet e kujdesit alternativ në familje janë si më poshtë:

a) të mitur në konflikt me ligjin për të cilët është dhënë një masë që kufizon lirinë personale, me vendim të formës së prerë;

b) fëmijë në kujdesin e përkohshëm të një institucioni shëndetësor për qëllime mjekësore afatshkurtra dhe që prindërit kanë ruajtur përgjegjësinë prindërore.

Neni 4 **Përkufizime**

Në kuptim të këtij ligji, termit e mëposhtëm kanë këto kuptime:

a) “Familje kujdestare” është familja që merr përgjegjësinë për të strehuar dhe për t'u përkujdesur për një ose më shumë fëmijë pa kujdes prindëror, me qëllim ofrimin e një mjedisi familjar e të kushteve për mirërritje, përmbushjen e nevojave dhe mbështetjen emocionale, në përputhje me dispozitat e këtij ligji;

b) “Fëmijë” ka të njëjtin kuptim sipas përcaktimeve të legjislacionit në fuqi për të drejtat dhe mbrojtjen e fëmijës;

c) “Fëmijë i pashoqëruar” ka të njëjtin kuptim sipas përcaktimeve të legjislacionit në fuqi për të drejtat dhe mbrojtjen e fëmijës;

ç) “Fëmijë në nevojë për mbrojtje” ka të njëjtin kuptim sipas përcaktimeve të legjislacionit për të drejtat dhe mbrojtjen e fëmijës, me përjashtim të kategorive të fëmijëve që nuk përfitojnë nga shërbimet e kujdesit alternativ në familje në kuptim të këtij ligji;

d) “Fëmijë pa kujdes prindëror” është fëmija që për shkak të rrethanave të ndryshme nuk ndodhet nën kujdesin efektiv të asnjërit prej prindërve dhe ka nevojë për mbrojtje dhe kujdes alternativ në familje;

dh) “Familje kujdestare profesionale e certifikuar” është familja që ka kryer trajnimin e detyrueshëm të certifikuar nga autoriteti përgjegjës për sigurimin e cilësisë së shërbimit shoqëror;

e) “Inspektim” është procesi i strukturuar dhe i vazhdueshëm, i kryer nga inspektorati përgjegjës, me qëllim identifikimin e rasteve të shkeljeve të rregullave për kujdesin alternativ në familje, garantimin e cilësisë së shërbimit të kujdesit alternativ në familje dhe mbrojtjen e interesit më të lartë të fëmijës së vendosur në kujdes alternativ në familje;

ë) “Kujdes alternativ në familje” është një formë e shërbimit të përkujdesjes alternative në familje që i ofrohet një fëmije në përputhje me rregullat e këtij ligji, të/së cilit/cilës i është njohur e drejta për

kujdes alternativ në familje dhe që është i/e regjistruar në Regjistrin Elektronik për Kujdesin Alternativ në Familje në Shqipëri;

f) “Kujdes alternativ profesional” është formë e specializuar e shërbimit të kujdesit alternativ në familje, e ofruar nga familje të trajnuara dhe të certifikuara në përputhje me dispozitat e këtij ligji;

g) “Kujdes alternativ vullnetar” është formë e perkujdesjes alternative në mjedis familjar, që ofrohet në mënyrë vullnetare nga familje të të afërmeve të fëmijëve ose familje që nuk kanë lidhje familjare me fëmijën dhe që shfaqin vullnetin e tyre për të ofruar vullnetarisht shërbimin e kujdesit alternativ sipas nenit 10 të këtij ligji;

gj) “Mbështetje gjatë dhe pas kujdesit alternativ në familje” nënkupton ofrimin e një mbështetje të vazhdueshme përmes një pakete të shërbimeve dhe ndërhyrjeve të ofruara fëmijës dhe familjes kujdestare gjatë dhe pas përfundimit të periudhës së kujdestarisë për të lehtësuar tranzicionin në familjen e mëparshme të fëmijës, në familjen birësuese ose në një tjetër familje, që ofron shërbimin e kujdesit alternativ në familje, për të ruajtur sigurinë emocionale dhe për të nxitur zhvillimin harmonik e të qëndrueshëm e të pavarur të fëmijës;

h) “Monitorimi” është procesi i ndjekjes dhe i vlerësimit të përgjithshëm dhe periodik të zbatimit të rregullave në fuqi për kujdesin alternativ në familje, me qëllim garantimin e zbatimit të ligjit për kujdesin alternativ në familje, vënien në pah të mangësive dhe përmirësimin e vazhdueshëm të sistemit të ofrimit të shërbimit të kujdesit alternativ, procesi i vëzhgimit në terren, i mbledhjes së të dhënave dhe i vlerësimit të kushteve të kujdesit alternativ në familje, si dhe të zbatimit të planit individual të kujdesit për sigurimin e cilësisë së shërbimit dhe mbrojtjen e interesit më të lartë të fëmijës së vendosur në kujdes alternativ në familje;

i) “Ofrues i shërbimit” është familja e përzgjedhur sipas kriterëve të këtij ligji dhe që monitorohet për ofrimin e shërbimit të kujdesit alternativ;

j) “Plani individual i kujdesit” është dokumenti i personalizuar që përshkruan dhe adreson nevojat specifike të fëmijës së vendosur në kujdes alternativ në familje dhe veprimet konkrete që ndërmerren për të garantuar mirëqenien, zhvillimin dhe mbrojtjen e fëmijës në mjedisin e kujdesit alternativ në familje;

k) “Riintegrim në familje” është procesi i kthimit të fëmijës nga kujdesi alternativ në familjen biologjike/aktuale ose në familjen birësuese, i cili realizohet në mënyrë të planifikuar e të mbështetur nëpërmjet ndërhyrjeve profesionale, për të garantuar qëndrueshmërinë dhe mirëqenien afatgjatë të fëmijës në familje.

Neni 5

Parimet e ofrimit të kujdesit alternativ në familje

Kujdesi alternativ në familje udhëhiqet nga këto parime themelore:

a) Interesi më i lartë i fëmijës nënkupton të drejtën e fëmijës për të pasur një zhvillim të shëndetshëm fizik, mendor, moral, shpirtëror e social, si dhe për të gëzuar një jetë familjare e sociale të përshtatshme për fëmijën.

Ky parim përfshin të drejtën e fëmijës për t’u rritur në një mjedis familjar të sigurt, të qëndrueshëm dhe mbështetës, që garanton vazhdimësinë e kujdesit e të lidhjeve të tij/saj personale;

b) Parandalimi i ndarjes nga familja biologjike/aktuale, që nënkupton se vendosja në kujdes alternativ është masa e fundit, e cila ndërmerret vetëm pas shterimit të të gjitha formave të ndërhyrjes mbështetëse dhe parandalimit për forcimin e kapaciteteve prindërore e familjare. Sipas këtij parimi, strukturat përgjegjëse janë të detyruara të ofrojnë programe këshillimi, shërbime mbështetëse në banesë dhe përfshirjen e rrjetit të zgjeruar familjar përpara marrjes së çdo vendimi për vendosje të fëmijës në kujdes alternativ në familje;

c) Nevoja dhe përshtatshmëria, sipas të cilës fëmija vendoset në kujdes alternativ në familje vetëm kur është e domosdoshme dhe në atë formë që u përgjigjet më mirë nevojave të tij/saj individuale. Çdo vendim merret mbi bazën e një vlerësimi gjithëpërfshirës të historikut të fëmijës, të gjendjes shëndetësore, edukative dhe emocionale, si dhe të kapaciteteve të familjes biologjike dhe të asaj pritëse për të ofruar kujdes të përshtatshëm;

ç) Pjesëmarrja aktive, sipas të cilës fëmija ka të drejtë të informohet, të dëgjohet dhe të shprehë mendimin e tij/saj për çdo vendim, që prek jetën dhe zhvillimin e tij/saj. Ky parim zbatohet nëpërmjet sigurimit të informacionit të qartë dhe të kuptueshëm për moshën e zhvillimin e fëmijës, përfshirjes së tij/saj në proceset e vlerësimit dhe dokumentimit të mendimit të tij/saj në prani të profesionistëve të trajnuar për komunikimin me fëmijët;

d) Barazia dhe mosdiskriminimi, sipas të cilit çdo fëmijë në kujdes alternativ gëzon të drejtën e një trajtimi të drejtë dhe të barabartë me fëmijët e tjerë, pa dallim gjinie, etnie, origjine, statusi shoqëror, gjendjeje shëndetësore, aftësie të kufizuar apo çdo karakteristike tjetër personale. Familja që ofron kujdes alternativ është e detyruar të sigurojë trajtim të barabartë dhe respektim të plotë për të drejtat e fëmijës;

dh) Qëndrueshmëria e marrëdhënieve shoqërore dhe familjare, sipas të cilës vendimet për vendosjen e fëmijës marrin në konsideratë afërsinë gjeografike dhe sociale për të ruajtur lidhjet ekzistuese me familjen, komunitetin dhe shoqërinë. Fëmijët vëllezër e motra nuk ndahen, përveçse kur kjo është në kundërshtim të qartë me interesin më të lartë të tyre. Në raste ndarjeje, merren masa që fëmijët të ruajnë kontaktet dhe marrëdhëniet ndërmjet tyre;

e) Ruajtja e identitetit, sipas të cilit ofrimi i kujdesit alternativ në familje respekton edhe identitetin kulturor, etnik, fetar dhe gjuhësor të fëmijës.

Neni 6

Bashkëpunimi ndërinstitucional

1. Strukturat vendore përgjegjëse për mbrojtjen e fëmijës dhe strukturat përgjegjëse të shërbimeve shoqërore, institucionet arsimore, shëndetësore, organet e rendit dhe të drejtësisë dhe organizatat e shoqërisë civile bashkëpunojnë ngushtë me qëllim hartimin e zbatimit e planit individual të kujdesit dhe mbështetjen e fëmijës gjatë dhe pas kujdesit alternativ në familje.

2. Bashkëpunimi ndërinstitucional ndërmjet strukturave përgjegjëse për kujdesin alternativ në familje bazohet në parimin e interesit më të lartë të fëmijës, ruajtjen dhe respektimin e dinjitetit të fëmijës, privatësisë së tij/saj dhe respekton çdo parim sipas këtij ligji.

Neni 7

Mbrojtja e të dhënave personale

1. Të dhënat personale të fëmijës në nevojë për vendosje apo të vendosur në kujdes alternativ në familje, si dhe të familjes që ofron shërbimin e kujdestarisë familjare përpunohen nga punonjës apo organe të autorizuar dhe për qëllime të ligjshme, në përputhje me legjislacionin në fuqi për mbrojtjen e të dhënave personale.

2. Familja kujdestare dhe organet kompetente marrin të gjitha masat për ruajtjen dhe mospublikimin e të dhënave të fëmijëve, me përjashtim të rasteve të përcaktuara me ligj ose kur kërkohet për mbrojtjen e të drejtave të fëmijës.

3. Shkelja e dispozitave që mbrojnë të dhënat personale të fëmijës përbën shkelje të rëndë ligjore dhe u nënshtrohet masave administrative dhe/ose penale, në përputhje me këtë ligj dhe legjislacionin në fuqi për mbrojtjen e të dhënave personale.

KREU II

LLOJET, KRITERET DHE PROCEDURA E SHËRBIMIT TË KUJDESIT ALTERNATIV NË FAMILJE

Neni 8

Llojet e kujdesit alternativ në familje

1. Kujdesi alternativ në familje ofrohet si kujdes alternativ profesional ose si kujdes alternativ vullnetar.

2. Lloji i kujdesit alternativ në familje përcaktohet në përputhje me vlerësimin individual të nevojave të fëmijës dhe interesin më të lartë të tij/saj.

3. Kur fëmija është në rrezik të menjëhershëm dhe nuk mund të qëndrojë në mjedisin aktual familjar, njësia/punonjësi për mbrojtjen e fëmijës dhe njësia e vlerësimit të nevojave dhe referimit në nivel vendor marrin masa urgjente për vendosjen në kujdes alternativ, sipas këtij ligji.

4. Kur kushtet e ofrimit të kujdesit alternativ nga familja kujdestare ndryshojnë, njësia/punonjësi për mbrojtjen e fëmijës dhe njësia e vlerësimit të nevojave dhe referimit në nivel vendor marrin menjëherë masat e përshtatshme për garantimin e vazhdimësisë së kujdesit alternativ në familje, përfshirë edhe ndryshimin e familjes kujdestare ose të llojit të kujdesit alternativ.

5. Rregullat për përcaktimin e llojit të kujdesit alternativ, kushtet dhe procedurat për fillimin, ushtrimin dhe përfundimin e ofrimit të shërbimit, si dhe bashkëpunimi ndërinstitucional miratohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

Neni 9

Kujdesi alternativ profesional në familje

1. Kujdesi alternativ profesional në familje ofrohet si kujdestari e specializuar dhe nga familje të certifikuara.

2. Kujdesi alternativ profesional në familje ofrohet si kujdestari e specializuar emergjence për raste të nevojës urgjente ose si kujdestari e specializuar për kategori të caktuara fëmijësh.

Neni 10

Kujdesi alternativ vullnetar në familje

1. Kujdesi alternativ vullnetar në familje ofrohet bazuar në vlerësimin e strukturave përgjegjëse sipas kreut III të këtij ligji dhe në interesin më të lartë të fëmijës nga:

a) familje të të afërmeve të fëmijës, si: gjyshi, gjyshja, motra ose vëllai i rritur, ungji, emta, nipi apo mbesa, të të afërmeve të tjerë të fëmijës dhe të rrethit të ngushtë miqësor të familjes të njohur nga fëmija;

b) familje që nuk kanë lidhje familjare me fëmijën dhe që shfaqin vullnetin e tyre për të ofruar vullnetarisht shërbimin e kujdesit alternativ.

2. Ofrimi i shërbimit të kujdesit alternativ vullnetar në familje i nënshtrohet detyrimit për monitorim dhe inspektim sipas vlerësimit të strukturave përgjegjëse të këtij ligji.

Neni 11

Masa parandaluese dhe ndërgjegjësuere

1. Bashkitë marrin masa të vazhdueshme me vëmendje nga familja për forcimin e prindërimit në interesin më të lartë të fëmijës, trajtimin në kohë të situatave dhe të shkaqeve, që çojnë drejt cenimit të interesit më të lartë të fëmijës, parandalimin e ndarjes së fëmijës nga familja biologjike dhe ajo aktuale dhe vendosjes së fëmijës në kujdes alternativ në familje, identifikimin e fëmijëve në nevojë për mbrojtje në juridiksionin e tyre.

2. Bashkitë marrin masa të vazhdueshme për ndërgjegjësimin e familjeve për angazhimin si familje kujdestare.

Neni 12

Kriteret dhe procedura e ofrimit të shërbimit të kujdesit alternativ në familje

1. Kujdesi alternativ në familje ofrohet nga familja që plotëson kriteret e mëposhtme:

a) prindi aplikues është në moshë madhore dhe gëzon zotësi të plotë për të vepruar;

b) prindi aplikues ka shtetësi shqiptare ose leje të rregullt qëndrimi në Republikën e Shqipërisë.

c) prindi aplikues ka vendbanim të përhershëm dhe jeton në Republikën e Shqipërisë;

- ç) prindi aplikues nuk është në moshë pensioni sipas legjislacionit në fuqi në vend, me përjashtim të rasteve të kujdesit alternativ vullnetar në familje nga të afërm;
- d) ka kushte të përshtatshme banimi dhe familja siguron mjete të mjaftueshme të jetesës;
- dh) nuk ka asnjë anëtar të familjes të dënuar për një vepër penale me vendim të formës së prerë;
- e) nuk ka asnjë anëtar të familjes që rezulton i regjistruar në Regjistrin Kombëtar të të Dënuarve për Krime Seksuale, sipas ligjit nr. 62/2022, “Për Regjistrin Kombëtar të të Dënuarve për Krime Seksuale”;
- ë) ofron mjedis të përshtatshëm e të qëndrueshëm familjar;
- f) anëtarët e familjes janë në gjendje shëndetësore fizike ose mendore, që nuk rrezikojnë shëndetin, mirëqenien dhe zhvillimin e fëmijës;
- g) nuk është përjashtuar më parë nga ofrimi i kujdesit alternativ në familje;
- gj) ka pëlqimin me shkrim të të gjithë anëtarëve në moshë madhore të familjes, sipas certifikatës familjare për të kryer kujdestarinë;
- h) ka përfunduar trajnimin për ofrimin e kujdesit alternativ në familje, sipas përcaktimeve të këtij ligji.

2. Kërkesa paraqitet me shkrim përmes portalit “*e-Albania*”.

3. Strukturat përgjegjëse për shërbimet shoqërore në bashkëpunim me njësinë/punonjës të mbrojtjes së fëmijëve dhe njësinë e vlerësimit të nevojave dhe referimit në nivel vendor kryejnë vlerësimin paraprak dhe të thelluar të familjeve të interesuara. Vendimi për përzgjedhjen e familjeve jepet nga komisioni shumëdisiplinar në bashki dhe regjistrohet në Regjistrin Elektronik për Kujdesin Alternativ në Familje.

4. Komisioni shumëdisiplinar në bashki përbëhet nga 8 anëtarë si më poshtë:

- a) drejtuesi i strukturës përgjegjëse për shërbimet shoqërore në bashki;
- b) drejtuesi i njësisë për mbrojtjen e fëmijës pranë strukturës përgjegjëse për shërbimet shoqërore në bashki;
- c) drejtuesi i njësisë së vlerësimit të nevojave dhe referimit pranë bashkisë apo njësisë administrative;
- ç) punonjësi i mbrojtjes së fëmijës pranë njësisë për mbrojtjen e fëmijës dhe njësisë së vlerësimit të nevojave dhe referimit;
- d) juristi;
- dh) psikologu;
- e) specialisti për çështjet e arsimit;
- ë) specialisti për çështjet e shëndetësisë;
- f) përfaqësuesi në nivel vendor nga Policia e Shtetit.

5. Familjet e regjistruara ndjekin trajnimin e strukturuar dhe të detyrueshëm për pajisjen me njohuritë dhe aftësitë e nevojshme, sipas llojit të kujdesit alternativ. Modulet e trajnimit hartohen nga Shërbimi Social Shtetëror, miratohen nga autoriteti përgjegjës për sigurimin e cilësisë së shërbimeve, sipas legjislacionit në fuqi. Trajnimet ofrohen nga strukturat e shërbimit social vendor dhe/ose në bashkëpunim me organizatat e shoqërisë civile.

6. Me përfundimin e kujdesit alternativ në familje, njësi/punonjësi për mbrojtjen e fëmijës dhe njësi e vlerësimit të nevojave dhe referimit marrin masa të menjëhershme për vendosjen e fëmijës në familjen biologjike, kur kjo është e mundur, vijimin e kujdesit alternativ në të njëjtën familje apo në një familje të re kujdestare ose birësimin e fëmijës sipas rastit.

7. Rregullat për zbatimin e kriterëve dhe procedurën e ofrimit të shërbimit të kujdesit alternativ në familje, përfshirë shqyrtimin e kërkesës, regjistrimin, trajnimin dhe përfundimin e ofrimit të shërbimit të kujdesit alternativ, si dhe për funksionimin e komisionit shumëdisiplinar përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

1. Regjistri Elektronik për Kujdesin Alternativ në Familje përfshin të dhëna për familjet kujdestare dhe fëmijët e vendosur në kujdes alternativ në nivel bashkie në të gjithë territorin e Republikës së Shqipërisë. Regjistri përmban të dhëna edhe për llojin dhe kohëzgjatjen e kujdesit alternativ, raportet e monitorimit dhe vlerësimit dhe çdo vendim të marrë nga strukturat përkatëse sipas këtij ligji. Regjistri Elektronik për Kujdesin Alternativ në Familje organizohet si pjesë e sistemit elektronik të shërbimeve sociale dhe në përputhje me standardet teknike të sigurisë dhe privatësisë, sipas legjislacionit në fuqi.

2. Bashkia përditëson regjistrin me të dhëna për familjet e certifikuar për kujdesin alternativ në familje, familjet që ofrojnë shërbimin e kujdesit alternativ, si dhe për fëmijët e vendosur në kujdestari alternative në familje në juridiksionin e saj. Shërbimi Social Shtetëror administron dhe konsolidon të dhënat elektronike për kujdesin alternativ në familje në nivel kombëtar.

3. Të dhënat e Regjistrit Elektronik për Kujdesin Alternativ në Familje janë konfidenciale dhe trajtohen në përputhje me legjislacionin për mbrojtjen e të dhënave personale.

4. Rregullat për organizimin, funksionimin dhe akses në Regjistrin Elektronik për Kujdesin Alternativ në Familje miratohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

KREU III

PROCEDURA E OFRIMIT TË KUJDESIT ALTERNATIV NË FAMILJE

Neni 14

Identifikimi, referimi dhe menaxhimi i rasteve në nevojë për kujdes alternativ në familje

1. Identifikimi, referimi dhe menaxhimi i rasteve në nevojë për kujdes alternativ në familje realizohet nga njësia/punonjësi i mbrojtjes së fëmijës në bashkëpunim me njësinë e vlerësimit të nevojave dhe referimit në nivel vendor.

2. Njësia/punonjësi për mbrojtjen e fëmijës dhe njësia e vlerësimit të nevojave dhe referimit vlerësojnë nevojën e fëmijës për kujdes alternativ, ndërmarrin masat dhe kryejnë veprimet për vendosjen e fëmijës në kujdes alternativ në familje.

3. Procedurat e referimit dhe menaxhimit të rasteve të fëmijëve në nevojë për kujdes alternativ në familje përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

Neni 15

Informimi dhe marrja e mendimit të fëmijës

1. Njësia/punonjësi për mbrojtjen e fëmijës informon familjen biologjike/aktuale të fëmijës, si dhe fëmijën për mundësinë e vendosjes në një familje që ofron kujdes alternativ.

2. Fëmijës i merret mendim në kushte miqësore dhe të përshtatshme për moshën dhe kapacitetin zhvillimor për preferencat për vendosjen në kujdes alternativ në familje. Mendimi i fëmijës merret në prani të një psikologu, verbalisht për fëmijët e moshës 6–10 vjeç dhe/ose me shkrim për fëmijët e moshës mbi 10 vjeç dhe dokumentohet në çdo rast.

Neni 16

Vendimi për vendosjen e fëmijës në kujdes alternativ në familje

1. Njësia/punonjësi për mbrojtjen e fëmijës në nivel vendor krijon dosjen e menaxhimit të rastit në nevojë për kujdes alternativ, të cilën e përcjell për vendimmarrje pranë komisionit shumëdisiplinar në bashki.

2. Komisioni shumëdisiplinar në bashki merr vendim të arsyetuar bazuar në përshtatjen sa më të mirë të nevojave të fëmijës me familjen kujdestare. Vendimi për vendosjen e fëmijës në kujdes alternativ në familje përmban llojin dhe kohëzgjatjen e kujdesit alternativ, përgjegjësitë e organeve

kompetente, masat paraprake për njohjen graduale të fëmijës me familjen kujdestare, masat mbështetëse për fëmijën, familjen kujdestare dhe, sipas rastit, familjen biologjike të fëmijës.

3. Rregullat për vlerësimin, procedurën dhe marrjen e vendimit për vendosjen në kujdes alternativ në familje përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

Neni 17

Numri maksimal i fëmijëve në kujdes alternativ në familje dhe përjashtimet

1. Një familje ofron shërbimin e kujdesit alternativ në familje deri në tre fëmijë njëkohësisht, përfshirë edhe fëmijët biologjikë, të birësuar ose në kujdestari të saj. Përjashtimisht, më shumë se tre fëmijë vendosen në të njëjtën familje kujdestare në rastet kur kjo është në interesin më të lartë të fëmijëve dhe nuk cenon cilësinë e kujdesit, në bazë të vlerësimit të kryer nga njësia/punonjësi për mbrojtjen e fëmijës në nivel vendor.

2. Përparësi për vendosjen në të njëjtën familje që ofron shërbimin e kujdesit alternativ u jepet fëmijëve që janë motra dhe vëllezër me njëri-tjetrin.

Neni 18

Shqyrtimi në gjykatë i kërkesës për vendosjen e fëmijës në kujdes alternativ në familje

1. Njësia/punonjësi për mbrojtjen e fëmijës menjëherë me marrjen e vendimit të arsyetuar nga komisioni shumëdisiplinar për vendosjen e fëmijës në kujdes alternativ në familje e paraqet kërkesën në gjykatë për vendosjen e fëmijës në familjen e përcaktuar, në përputhje me parashikimet e Kodit të Familjes.

2. Në rastet kur fëmija është në masë emergjente mbrojtjeje, sipas përcaktimeve të legjislacionit në fuqi për të drejtat dhe mbrojtjen e fëmijës, vendoset menjëherë në familje që ofron shërbimin e kujdesit alternativ profesional emergjent deri në marrjen e vendimit nga gjykata.

3. Dosja e përgatitur për rastin dhe vendimet administrative për përzgjedhjen e familjes që ofron kujdes alternativ i bashkëlidhen kërkesës. Bazuar në interesin më të lartë të fëmijës, gjykata regjistron dhe shqyrton me përparësi kërkesat për vendosjen e fëmijës në familje kujdestare, në përputhje me dispozitat e Kodit të Familjes.

4. Vendimi i gjykatës i njoftohet menjëherë njësisë/punonjësit për mbrojtjen e fëmijës në nivel vendor, që ka ndjekur procedurën në gjykatë.

Neni 19

Procedura pas marrjes së vendimit në gjykatë

1. Njësia/punonjësi për mbrojtjen e fëmijës e regjistron menjëherë vendimin e gjykatës për vendosjen e fëmijës në kujdes alternativ në familje në Regjistrin Elektronik për Kujdesin Alternativ në Familje dhe njofton për vendimin e marrë të gjitha strukturat e shërbimeve shoqërore në bashki.

2. Njësia/punonjësi për mbrojtjen e fëmijës merr masa për pasqyrimin në aktin e lindjes së fëmijës për kujdestarinë në përputhje me Kodin e Familjes dhe për përgatitjen paraprake.

Neni 20

Përgatitja e fëmijës për vendosje në kujdes alternativ në familje

1. Masat paraprake për vendosjen e fëmijës në familjen e caktuar për kujdes alternativ përfshijnë:

a) hartimin e planit individual të kujdesit për vendosjen në familjen që ofron kujdes alternativ;
b) informimin dhe përgatitjen psiko-sociale të fëmijës në përputhje me kapacitetin zhvillimor dhe moshën;

c) përshtatjen graduale të fëmijës me familjen kujdestare.

2. Përgatitja e fëmijës për vendosje në familjen që ofron shërbimin e kujdesit alternativ, sipas këtij neni, është e detyrueshme në të gjitha rastet dhe përfshin një sërë masash në planin individual të

kujdesit për fëmijën, familjen kujdestare, në përputhje me ritmin individual të përshtatjes së çdo fëmije, si dhe masa për mbështetjen e fuqizimit të familjes së mëparshme, kur rikthimi i fëmijës është i mundur.

3. Rregullat për përgatitjen e fëmijës për vendosje në kujdes alternativ në familje miratohen me udhëzim të ministrit përgjegjës për çështjet sociale.

Neni 21

Standardet e ofrimit të shërbimit të kujdesit alternativ në familje

1. Njësia/punonjësi për mbrojtjen e fëmijës dhe njësia e vlerësimit të nevojave dhe referimit në nivel vendor, në bashkëpunim me fëmijën, familjen kujdestare, prindërit biologjikë/familjen e mëparshme, nëse është e mundur, hartojnë një plan individual të kujdesit alternativ në familje për fëmijën e vendosur në kujdes alternativ në familje. Plan individual i kujdesit rishikohet rregullisht në bazë të vlerësimit të nevojave të fëmijës.

2. Familja kujdestare ofron shërbimin e kujdesit alternativ në familje në përputhje me standardet e ofrimit të këtij shërbimi. Familja kujdestare është e detyruar të njoftojë njësinë/punonjësin për mbrojtjen e fëmijës dhe njësinë e vlerësimit të nevojave dhe referimit për çdo ndryshim në rrethanat e ofrimit të shërbimit të kujdesit alternativ në familje.

3. Standardet e ofrimit të shërbimit të kujdesit alternativ në familje miratohen me udhëzim të ministrit përgjegjës për çështjet sociale.

Neni 22

Vlerësimi periodik i situatës së fëmijës

1. Çdo rast kujdesi alternativ në familje vlerësohet periodikisht nga strukturat përgjegjëse monitoruese dhe inspektuese. Vlerësimi përfshin:

- a) gjendjen fizike, mendore dhe emocionale të fëmijës së vendosur në kujdes alternativ në familje;
- b) zhvillimin social dhe të edukimit të fëmijës;
- c) cilësinë e marrëdhënies së fëmijës me familjen kujdestare dhe familjen biologjike/aktuale, sipas rastit;

ç) vijimësinë ose ndryshimin e vendosjes së fëmijës në kujdes alternativ në familje.

2. Vlerësimi kryhet nga njësia/punonjësi i mbrojtjes së fëmijës dhe njësia e vlerësimit të nevojave dhe referimit në nivel vendor në bashkëpunim me një ekip shumëdisiplinar dhe, kur është e mundur, me organizatat e shoqërisë civile kontribuuese në shërbimin e kujdesit alternativ sipas këtij ligji.

3. Raporti i vlerësimit periodik i njoftohet familjes kujdestare, fëmijës së vendosur në kujdes alternativ, familjes biologjike/aktuale, komisionit multidisiplinar në bashki, strukturave të shërbimeve shoqërore në bashki dhe drejtorive rajonale të Shërbimit Social Shtetëror.

4. Kur raporti i vlerësimit rekomandon ndryshim të situatës së kujdesit alternativ në familje, njësia/punonjësi i mbrojtjes së fëmijës dhe njësia e vlerësimit të nevojave dhe referimit marrin masat për ndryshimet përkatëse sipas këtij ligji.

5. Kriteret, procedurat dhe instrumentet për vlerësimin periodik të situatës së fëmijës vendosur në shërbimin e kujdesit alternativ në familje miratohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

Neni 23

Raportimi për keqtrajtimin e fëmijës së vendosur në kujdes alternativ në familje

1. Çdo rast i dyshuar për abuzim, neglizhim, shfrytëzim ose forma të tjera të dhunës ndaj fëmijës gjatë ofrimit të shërbimit të kujdesit alternativ raportohet pranë:

- a) njësisë/punonjësit të mbrojtjes së fëmijës ose njësisë së vlerësimit të nevojave dhe referimit në nivel vendor;

b) strukturave të policisë ku ka vendbanimin familja kujdestare;

c) linjës së këshillimit për fëmijë dhe të rinj.

2. Raportimi kryhet nga çdo individ apo institucion, publik ose jopublik, që ka dyshime të arsyeshme për abuzim, neglizhencë apo shkelje të të drejtave të fëmijës së vendosur në kujdes alternativ në familje. Raportimi bëhet edhe në mënyrë anonime. Strukturat e shërbimeve shoqërore, ato të policisë ose linja e këshillimit për fëmijë dhe të rinj informojnë menjëherë për rastin njësinë/punonjësën për mbrojtjen e fëmijës dhe njësinë e vlerësimit të nevojave dhe referimit në bashki.

3. Njësia/punonjësi për mbrojtjen e fëmijës dhe njësia e vlerësimit të nevojave dhe referimit, ose, sipas rastit, strukturat e shërbimeve shoqërore në bashki shqyrtojnë dhe marrin vendim të menjëhershëm për rastin. Vendimet përfshijnë masat e nevojshme, si ndërprerjen e menjëhershme të vendosjes së fëmijës në kujdes alternativ dhe/ose, kur është e nevojshme, njoftimin e organeve ligjzbatuese.

4. Çdo rast i konfirmuar abuzimi, neglizhence apo shkeljeje të rëndë regjistrohet në Regjistrin Elektronik për Kujdesin Alternativ në Familje.

Neni 24

Monitorimi i ofrimit të shërbimit të kujdesit alternativ në familje

1. Njësia/punonjësi e mbrojtjes së fëmijës dhe njësia e vlerësimit të nevojave dhe referimit në nivel vendor monitorojnë kushtet e ofrimit të kujdesit alternativ në familje. Plani i monitorimit hartohet në përputhje me standardet e ofrimit të shërbimit të kujdesit alternativ në familje. Monitorimi realizohet çdo dy javë gjatë tre muajve të parë të vendosjes së fëmijës në kujdes alternativ dhe, më pas, çdo muaj nëpërmjet një qasjeje gjithëpërfshirëse, që përfshin vëzhgim në terren të mjedisit të jetesës së fëmijës, vlerësim psikologjik, vlerësim të situatës arsimore, sociale e shëndetësore të fëmijës dhe intervista me fëmijën e familjen kujdestare, si dhe konsultime me shkollën, institucionet shëndetësore dhe aktorë të tjerë të përfshirë.

2. Shërbimi Social Shtetëror, në nivel qendror e rajonal, monitoron zbatimin e standardeve të shërbimit të kujdesit alternativ në familje në të gjithë territorin e vendit. Monitorimi realizohet nëpërmjet shqyrtimit të dokumentacionit dhe çdo katër muaj nëpërmjet vizitave në familje kujdestare me përzgjedhje rastësore.

3. Agjencia Shtetërore për të Drejtat dhe Mbrojtjen e Fëmijës dhe Shërbimi Social Shtetëror sigurojnë zbatimin e rregullave të këtij ligji me qëllim harmonizimin e praktikave, mbledhjen e raportimin e të dhënave dhe ofrojnë mbështetje teknike për strukturat përgjegjëse përkatëse lidhur me kujdesin alternativ.

4. Shërbimi Social Shtetëror nëse gjatë monitorimit konstaton ose vlerëson se fëmija i vendosur në kujdes alternativ në familje ndodhet në situatë emergjente abuzimi, neglizhimi ose mungese kujdesi nga familja kujdestare, e referon rastin menjëherë pranë njësisë së vlerësimit të nevojave dhe referimit dhe punonjësit/njësisë për mbrojtjen e fëmijës. Procedurat zhvillohen në përputhje me legjislacionin në fuqi për të drejtat dhe mbrojtjen e fëmijës, për shërbimet e kujdesit shoqëror në Republikën e Shqipërisë, si dhe me këtë ligj.

5. Për çdo vizitë monitorimi mbahet procesverbal, i cili regjistrohet në Regjistrin Elektronik për Kujdesin Alternativ në Familje.

6. Strukturat monitoruese të ofrimit të kujdesit alternativ në familje, sipas këtij neni, bashkëpunojnë me qëllim harmonizimin e planeve të monitorimit dhe garantimin e realizimit të tyre në përputhje me standardet ligjore dhe profesionale.

7. Rregullat dhe procedura e monitorimit të situatës së fëmijës të vendosur në kujdes alternativ në familje miratohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

Neni 25

Inspektimi

1. Inspektorati përgjegjës për shërbimet sociale inspekton shërbimin e kujdesit alternativ në familje në përputhje me legjislacionin në fuqi për inspektimin, legjislacionin për shërbimet e kujdesit shoqëror, si dhe me këtë ligj. Inspektorati përgjegjës për shërbimet sociale bashkëpunon me strukturat monitoruese të ofrimit të kujdesit alternativ në familje sipas këtij ligji, me qëllim harmonizimin e planeve të inspektimit dhe monitorimin për garantimin e realizimit të tyre në përputhje me standardet ligjore dhe profesionale.

2. Nëse gjatë inspektimit merret dijeni ose vlerësohet se një fëmijë i vendosur në kujdes alternativ në familje ndodhet në situatë emergjente abuzimi, neglizhimi ose dhune, apo mungese kujdesi nga familja kujdestare, inspektorati e referon menjëherë rastin pranë njësisë së vlerësimit të nevojave dhe referimit dhe njësisë/punonjësit për mbrojtjen e fëmijës në përputhje me këtë ligj dhe legjislacionin në fuqi për të drejtat dhe mbrojtjen e fëmijës dhe për shërbimet e kujdesit shoqëror në Republikën e Shqipërisë.

3. Për çdo vizitë inspektuese mbahet procesverbal, i cili së bashku me vendimin e inspektimit regjistrohen në Regjistrin Elektronik për Kujdesin Alternativ në Familje.

4. Rregullat e procedurat për organizimin dhe zbatimin e monitorimit e të inspektimit miratohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

Neni 26

Pjesëmarrja e organizatave të shoqërisë civile dhe aktorëve të tjerë

1. Organizatat e shoqërisë civile me përvojë në fushën e mbrojtjes së fëmijëve dhe ofrimit të shërbimeve shoqërore, të licencuara sipas legjislacionit në fuqi për organizatat jofitimprurëse, ofrojnë:

a) mbështetje në bashkëpunim me bashkitë për fëmijën dhe familjet që ofrojnë kujdes alternativ gjatë dhe pas kujdesit alternativ në familje;

b) trajnim, mbështetje dhe këshillim profesional në bashkëpunim me bashkitë për familjet kujdestare;

c) mbështetje për forcimin e kapaciteteve të bashkive për shërbimin e kujdesit alternativ në familje.

2. Bashkitë promovojnë bashkëpunimin dhe kontributin e organizatave të shoqërisë civile si pjesë e sistemit kombëtar të kujdesit alternativ në familje.

3. Kriteret dhe procedurat e përfshirjes së organizatave të shoqërisë civile në ofrimin e shërbimeve të kujdesit alternativ në familje miratohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

KREU IV

TË DREJTAT DHE DETYRIMET

Neni 27

Të drejtat e fëmijës në kujdes alternativ në familje

1. Gjatë qëndrimit në kujdes alternativ në familje, fëmija gëzon të gjitha të drejtat që rrjedhin nga legjislacioni vendas dhe ndërkombëtar për të drejtat e fëmijës, përfshirë të drejtën për:

a) mbrojtje nga situatat e veçanta të abuzimit, neglizhimit, shfrytëzimit ose nga forma të tjera të dhunës ndaj fëmijës;

b) arsim, përkujdesje shëndetësore, përkujdesje emocionale dhe psikologjike, përfshirje sociale dhe zhvillim të gjithanshëm për të garantuar zhvillimin e plotë të potencialeve të fëmijës;

c) pjesëmarrje në vendimmarrje që e prek drejtpërdrejt, sipas moshës, kapacitetit zhvillimor dhe pjekurisë së tij/saj;

ç) privatësi dhe dinjitet;

d) të ruajtur lidhjet me familjen biologjike/aktuale, përveç rasteve kur kjo cenon interesin e tij më të mirë.

2. Fëmija ka të drejtë të informohet dhe të japë pëlqimin, në përputhje me moshën, për të gjitha proceset që lidhen me vendosjen, vlerësimin, monitorimin e përfundimin e kujdesit alternativ në familje. Njësia/punonjësi i mbrojtjes së fëmijës dhe njësia e vlerësimit të nevojave dhe referimit marrin masa që fëmijët e vendosur në kujdes alternativ të informohen për linjat kombëtare të telefonit për fëmijë dhe kontaktet në bashki, si dhe të drejtën e tyre për të kontaktuar lirisht me to.

Neni 28

Detyrimet e familjes kujdestare

1. Familja kujdestare ka për detyrë:

- a) të sigurojë mjedis të sigurt, të shëndetshëm dhe përfshirës për zhvillimin e fëmijës;
- b) të respektojë të drejtat e fëmijës dhe të promovojë pjesëmarrjen e tij në vendimmarrje;
- c) të ndjekë procesin e bashkëpunimit me strukturat shtetërore dhe të raportojë rregullisht për ecurinë e fëmijës;
- ç) të garantojë ruajtjen e marrëdhënieve të fëmijës së vendosur në kujdes alternativ me familjen biologjike/e mëparshme;
- d) të pranojë monitorimin, vlerësimin dhe inspektimin nga autoritetet përgjegjëse;
- dh) të njoftojë menjëherë njësinë e vlerësimit të nevojave dhe referimit dhe njësinë/punonjësin e mbrojtjes së fëmijës për çdo situatë që cenon mirëqenien e fëmijës.

2. Familja kujdestare gëzon të drejtën ta shoqërojë fëmijën e vendosur në kujdes alternativ jashtë vendit me kushtin që të informojë njësinë/punonjësin e mbrojtjes së fëmijës në bashki dhe autoritetin shtetëror përgjegjës.

3. Familja kujdestare ka detyrimin të informojë menjëherë njësinë e vlerësimit të nevojave dhe referimit dhe njësinë/punonjësin e mbrojtjes së fëmijës për çdo ndryshim të rëndësishëm në gjendjen e familjes kujdestare.

Neni 29

Të drejtat e familjes biologjike/aktuale

1. Familja biologjike/e mëparshme e fëmijës, përveç rasteve të përjashtuara me vendim gjyqësor, ka të drejtë:

- a) të informohet për vendosjen e fëmijës në kujdes alternativ në familje, si dhe të informohet periodikisht për gjendjen e fëmijës së vendosur në kujdes alternativ në familje;
- b) të ruajë kontakte me fëmijën në mënyrë të sigurt dhe të mbështetur nga njësia/punonjësi për mbrojtjen e fëmijës në bashki;
- c) të përfshihet në programet e prindërimit dhe ato për riintegrimin e fëmijës në përputhje me interesin më të lartë të fëmijës;
- ç) të angazhohet aktivisht në tejkalimin e situatës përmes një pakete të plotë mbështetëse për fëmijën e vendosur në kujdes alternativ.

2. Marrëdhëniet ndërmjet familjes biologjike/aktuale dhe familjes që ofron shërbimin e kujdesit alternativ përcaktohen nga njësia/punonjësi i mbrojtjes së fëmijës dhe njësia e vlerësimit të nevojave dhe referimit në nivel vendor dhe janë pjesë e planit individual të kujdesit alternativ në familje.

KREU V

FINANCIMI I SHËRBIMIT TË KUJDESIT ALTERNATIV NË FAMILJE

Neni 30

Burimet e financimit

1. Shërbimi i kujdesit alternativ në familje financohet nga buxheti i shtetit, buxhetet e njësive të vetëqeverisjes vendore dhe burime të tjera të ligjshme.

2. Financimi i shërbimit të kujdesit alternativ bazohet në:

- a) llojin e kujdesit alternativ në familje;
- b) kohëzgjatjen e kujdesit alternativ në familje;
- c) nevojat e veçanta të fëmijës;
- ç) numrin e fëmijëve të vendosur në kujdes alternativ në të njëjtën familje.

3. Financimi përfshin financimin për shpenzimet për fëmijën e vendosur në kujdes alternativ në familje, si dhe për familjen kujdestare, sipas përcaktimeve në këtë ligj.

Neni 31

Mbështetja financiare për fëmijët e vendosur në kujdes alternativ në familje dhe familjen kujdestare

1. Familja që ofron shërbimin e kujdesit alternativ përfiton mbështetje financiare mujore dhe vjetore për të përballuar shpenzimet e kujdesit për fëmijën/t në kujdes alternativ.

2. Familja që ofron shërbimin e kujdesit alternativ profesional, përveç mbështetjes financiare sipas pikës 1 të këtij neni, përfiton pagë mujore për ofrimin e shërbimit të kujdesit alternativ profesional në familje. Prindi aplikues i familjes që ofron shërbimin e kujdesit alternativ profesional regjistrohet si i punësuar nga njësitë e vetëqeverisjes vendore.

3. Masa e pagesës, sipas pikave 1 dhe 2 të këtij neni, miratohet me vendim të Këshillit të Ministrave.

4. Rregullat dhe procedurat e përfitimit të mbështetjes financiare sipas këtij neni miratohen me udhëzim të ministrit përgjegjës për çështjet sociale.

KREU VI

MASAT DHE E DREJTA E ANKIMIT

Neni 32

Masat për familjet që ofrojnë kujdes alternativ në familje

1. Familjet që ofrojnë kujdes alternativ në familje, që shkelin detyrimet e përcaktuara në këtë ligj, u nënshtrohen masave të mëposhtme:

- a) paralajmërim zyrtar për heqjen e përkohshme ose përfundimtare të statusit si familje kujdestare;
- b) heqje e përkohshme ose përfundimtare e statusit si familje kujdestare.

2. Masat sipas pikës 1 të këtij neni jepen në përputhje me parimin e proporcionalitetit. Në rast se shkelja përsëritet ose në raste flagrante të keqtrajtimit të fëmijës, familja humbet përgjithmonë të drejtën për të ofruar kujdes alternativ në familje. Nëse shkeljet e identifikuara përbëjnë vepër penale, njësia/ punonjësi i mbrojtjes së fëmijës në nivel vendor paraqet kallëzim penal në përputhje me Kodin Penal.

3. Vendimi për heqjen e kujdestarisë jepet nga komisioni shumëdisiplinar për kujdesin alternativ në familje në bashki me propozimin e njësisë/punonjësit të mbrojtjes së fëmijës. Ky vendim është i ankimeshëm në përputhje me legjislacionin në fuqi. Deri në marrjen e vendimit në formë të prerë, familja kujdestare pezullohet nga e drejta e ofrimit të shërbimit të kujdesit alternativ në familje. Në raste të tilla, në përputhje me interesin më të lartë të fëmijës, fëmija i vendosur në kujdes alternativ në familje transferohet në një familje që ofron kujdes alternativ profesional emergjent sipas përcaktimeve të këtij ligji dhe akteve nënligjore në zbatim të tij. Vendimi për përfundimin e kujdesit alternativ në familje jepet nga gjykata.

Neni 33

Masat për punonjësit përgjegjës për kujdesin alternativ në familje

1. Punonjësit e ngarkuar me detyra dhe përgjegjësi në bazë të këtij ligji, që shkelin rregullat e këtij ligji, u nënshtrohen masave disiplinore sipas ligjit përkatës, i cili rregullon marrëdhënien e tyre të punës. Organet eprorë të këtyre punonjësve, me nismën e tyre ose me kërkesë të cilitdo në dijeni të

këtyre shkeljeve, janë të detyruar të fillojnë procedimin disiplinor. Mosfillimi i procedimit disiplinor përbën shkak për fillimin e procedimit disiplinor ndaj organit epror apo fillimin e ndjekjes penale sipas rastit, kur ka elemente të veprës penale.

2. Rastet e dyshuara të korrupsionit, shpërdorimit të detyrës ose mosveprimit nga ana e punonjësve të ngarkuar me detyra dhe përgjegjësi në bazë të këtij ligji dhe që sjellin pasoja për fëmijën u referohen organeve kompetente për hetim penal.

KREU VII MJETET LIGJORE MBROJTËSE ADMINISTRATIVE

Neni 34 **E drejta e ankimit**

1. Çdo subjekt i përfshirë në procesin e kujdesit alternativ në familje ka të drejtë të paraqesë ankim administrativ kundër çdo vendimi përgjatë procesit të aplikimit dhe përzgjedhjes si familje që ofron kujdes alternativ në familje, ofrimit të shërbimit të kujdesit alternativ në familje apo përfundimit të këtij shërbimi, përfshirë edhe vendimet:

- a) për refuzimin e përzgjedhjes si familje kujdestare;
- b) për ndërprerjen ose heqjen e së drejtës për ofrimin e kujdesit alternativ në familje;
- c) që lidhen me përzgjedhjen e familjes, që ofron kujdes alternativ në familje;
- ç) për masat ndaj familjes kujdestare.

2. Fëmija i vendosur në kujdes alternativ në familje ka të drejtë të paraqesë ankesa për procesin e vendosjes në kujdes alternativ në familje dhe trajtimin në familjen kujdestare. Ankesa paraqitet nga vetë fëmija ose përmes një përfaqësuesi ligjor, punonjësi social, psikologu, mësuesi të fëmijës ose nga një përfaqësues i organizatave të shoqërisë civile.

Neni 35 **Shqyrtimi i ankesave**

1. Pranë çdo bashkie ngrihet komisioni për shqyrtimin e ankesave për procesin e vendosjes në kujdes alternativ në familje dhe trajtimin në familjen që ofron kujdes alternativ në familje.

2. Ankesat regjistrohen në Regjistrin Elektronik për Kujdesin Alternativ në Familje dhe shqyrtohen brenda 15 ditëve nga data e regjistrimit. Në rast të mosdhënies së përgjigjes brenda këtij afati, ankuesi ka të drejtë të ndjekë rrugën gjyqësore të shqyrtimit të ankesës.

3. Komisioni për shqyrtimin e ankesave në bashki merr vendim të arsyetuar me shkrim, të qartë dhe të kuptueshëm, duke marrë parasysh moshën dhe zhvillimin e fëmijës. Vendimi përmban edhe mjetet ligjore mbrojtëse, në përputhje me Kodin e Procedurave Administrative në fuqi. Vendimi i njoftohet menjëherë ankuesit.

4. Rregullat për organizimin dhe funksionimin e komisionit për shqyrtimin e ankesave në bashki dhe për procedurën e shqyrtimit të ankesave, sipas këtij neni, miratohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

KREU VIII DISPOZITA TË FUNDIT

Neni 36 **Akte nënligjore**

1. Ngarkohet Këshilli i Ministrave, që brenda 6 muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji, të miratojë aktet nënligjore sipas neneve 8, pika 5; 12, pika 7; 13, pika 4; 14, pika 3; 16, pika 3; 22, pika 5; 24, pika 7; 25, pika 4; 26, pika 3; 31, pika 3 dhe 35, pika 4, të këtij ligji.

2. Ngarkohet ministri përgjegjës për çështjet sociale që, brenda 6 muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji, të miratojë udhëzimet sipas neneve 20, pika 3; 21, pika 3 dhe 31, pika 4, të këtij ligji.

Neni 37

Dispozitë kalimtare

1. Pikat 3, 4, 5 dhe 6, të nenit 24, të ligjit nr. 121/2016, “Për shërbimet e kujdesit shoqëror në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar, zbatohen për aq sa nuk bien në kundërshtim me dispozitat e këtij ligji dhe deri në miratimin e akteve nënligjore përkatëse në zbatim të këtij ligji.

2. Vendimi nr. 149, datë 13.3.2018, i Këshillit të Ministrave “Për kriteret, dokumentacionin dhe procedurat për evidentimin e familjes kujdestare për fëmijët pa kujdes prindëror dhe masës së financimit për shpenzimet e fëmijës së vendosur në familje kujdestare” zbatohet për aq sa nuk bie në kundërshtim me dispozitat e këtij ligji dhe deri në miratimin e akteve nënligjore përkatëse në zbatim të këtij ligji.

Neni 38

Hyrja në fuqi

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Miraturar në datën 18.12.2025.

Shpallur me dekretin nr. 8, datë 8.1.2026, të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Bajram Begaj.